
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Second Semester Examination
Academic Session 2012/2013

June 2013

ESA 367/2 – Flight Stability & Control I
[Kestabilan & Kawalan Penerbangan I]

Duration : 2 hours
[Masa : 2 jam]

Please ensure that this paper contains **SEVEN (7)** printed pages and **THREE (3)** questions before you begin examination.

*[Sila pastikan bahawa kertas soalan ini mengandungi **TUJUH (7)** mukasurat bercetak, dan **TIGA (3)** soalan sebelum anda memulakan peperiksaan].*

Instruction : Answer **THREE (3)** questions.

Arahan : Jawab **TIGA (3)** soalan.

Student may answer the questions either in **English** or **Bahasa Malaysia**.

*[Pelajar boleh menjawab soalan dalam **Bahasa Inggeris** atau **Bahasa Malaysia**].*

Each question must begin from a new page.

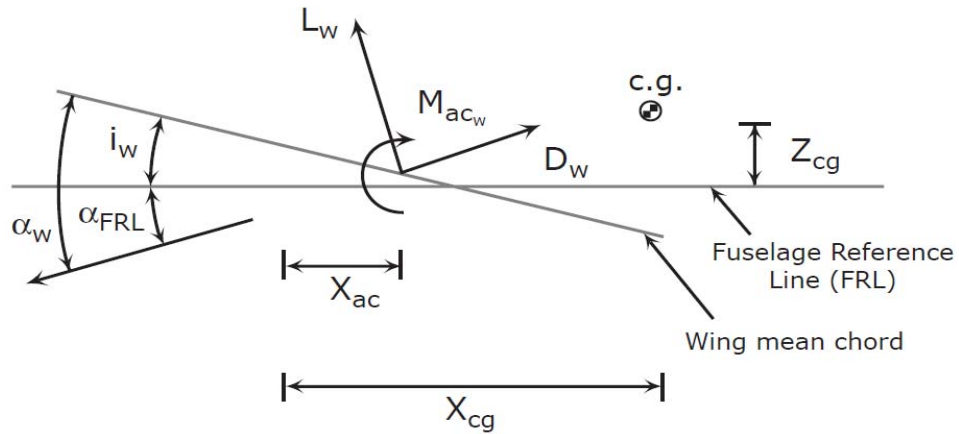
[Setiap soalan mestilah dimulakan pada mukasurat yang baru.]

In the event of any discrepancies, the English version shall be used.

[Sekiranya terdapat sebarang percanggahan pada soalan peperiksaan, versi Bahasa Inggeris hendaklah diguna pakai].

Answer **THREE (3)** questions.
 Jawab **TIGA (3)** soalan.

1. [a] With the aid of a diagram, describe the axes systems used in aircraft stability and control analysis. State the conditions when the use of each axis system might be preferred. **(15 marks)**
- [b] By using Figure 1, develop an expression for the moment coefficient about the center of gravity for wing contribution.

Figure 1

(45 marks)

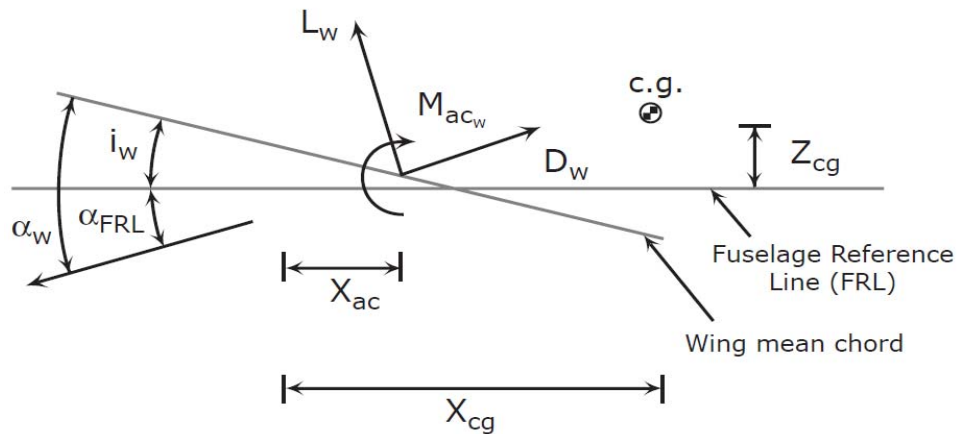
- [c] A wing-body model is tested in a subsonic wind tunnel. The lift is found to be zero at an angle of attack $\alpha = -1.5^\circ$. At $\alpha = 5^\circ$, the lift coefficient is measured as 0.52. Also, at $\alpha = 1.0^\circ$ and $\alpha = 7.88^\circ$, the moment coefficients about the center of gravity are measured as -0.01 and 0.05 , respectively. The center of gravity is located at $0.35\bar{c}$. Calculate the location of the aerodynamic center and the value of $C_{m_{ac_{wb}}}$.

(40 marks)

1. [a] Dengan bantuan gambar rajah lakarkan sistem-sistem koordinat yang digunakan dalam kajian kestabilan dan kawalan kapal terbang. Nyatakan keadaan bila setiap sistem koordinat itu digunakan.

(15 marks)

- [b] Dengan menggunakan gambar rajah 1, hasilkan ungkapan untuk pekali momen pada titik graviti yang disumbangkan oleh sayap.

Gambar rajah 1

(45 markah)

- [c] Sebuah model sayap-badan diuji di dalam sebuah terowong angin. Didapati daya angkat bersamaan dengan kosong pada sudut serang $\alpha = -1.5^\circ$. Pada $\alpha = 5^\circ$, pekali daya angkat diukur adalah 0.52. Juga, pada $\alpha = 1.0^\circ$ dan $\alpha = 7.88^\circ$, pekali momen sekitar pusat graviti diukur bersamaan dengan -0.01 dan 0.05 , masing-masing. Pusat graviti terletak pada $0.35\bar{c}$. Kirakan lokasi pusat aerodinamik dan nilai $C_{m_{ac_{wb}}}$.

(40 markah)

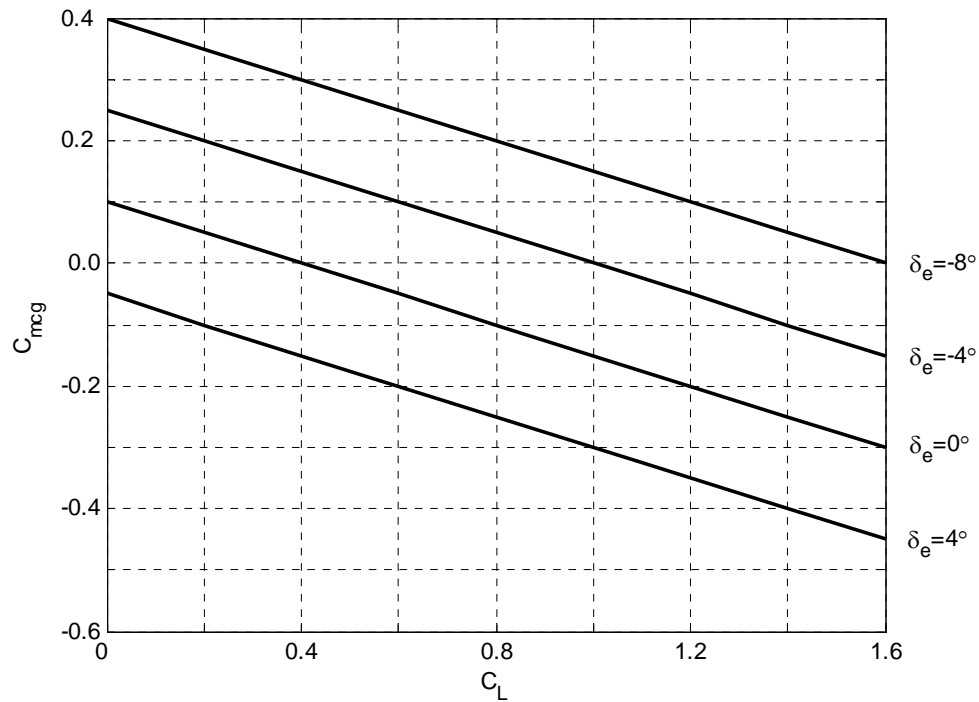
2. [a] Control of the pitch attitude of the aircraft can be achieved by deflecting all or a portion of its associated control surfaces. Describe briefly all factors affecting the design of these control surfaces.

(15 marks)

- [b] The pitching moment characteristics of a general aviation airplane with the landing gear and flaps in their retracted position are given in Figure 2. Note that $x_{cg} = 0.25\bar{c}$ and $S = 150 \text{ ft}^2$.

[i] Where the stick fixed neutral point is located?

[ii] If the airplane weighs 2500 lbs and is flying at 150 ft/s at sea level, $\rho = 0.002378 \text{ slug/ft}^3$, what is the elevator angle required for trim?

Figure 2

(40 marks)

- [c] Show that the force equations of an aircraft is given by

$$\begin{aligned} X - mg \sin \theta &= m(\dot{u} + qw - rv) \\ Y + mg \cos \theta \sin \phi &= m(\dot{v} + ru - pw) \\ Z + mg \cos \theta \cos \phi &= m(\dot{w} + pv - qu) \end{aligned}$$

(45 marks)

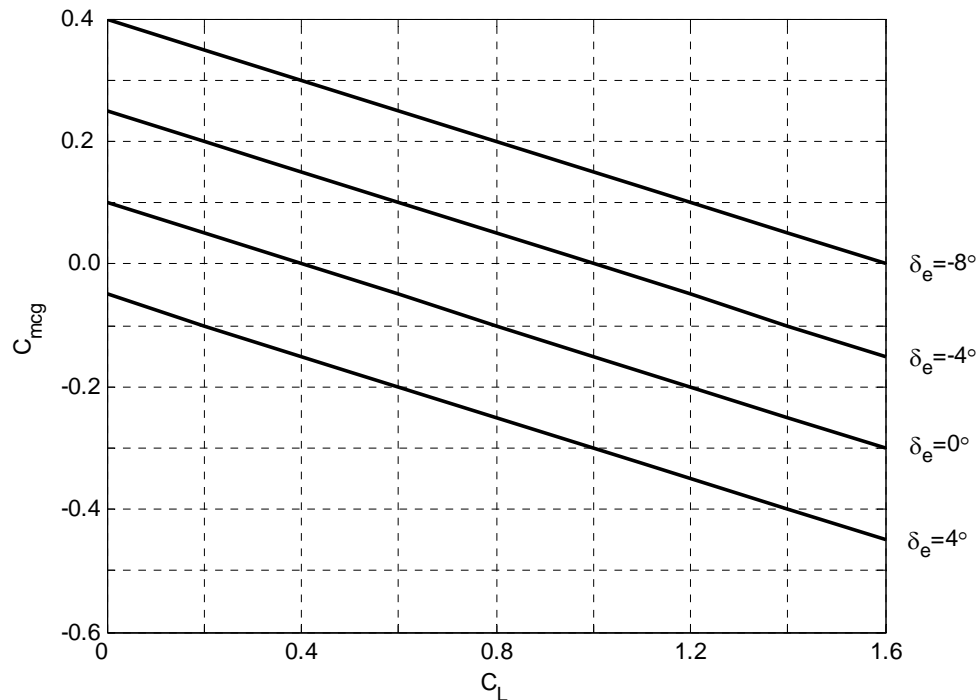
2. [a] *Kawalan sudut anggul sebuah pesawat boleh dicapai dengan memesonkan kesemua atau sebahagian permukaan kawalan yang berkaitan. Terangkan dengan ringkas kesemua faktor yang mempengaruhi reka bentuk permukaan kawalan ini.*

(15 markah)

- [b] *Sifat momen anggul sebuah pesawat penerbangan am dengan peralatan pendaratan dan kepak dengan posisi ke dalam adalah seperti di dalam gambar rajah 2.*

[i] *Di manakah posisi titik neutral 'stick' tetap?*

[ii] *Jika berat pesawat adalah 2500 lbs dan terbang pada 150 ft/s pada paras laut, $\rho = 0.002378 \text{ slug/ft}^3$, apakah sudut penaik yang dikehendaki untuk trim?*

Gambar Rajah 2

(40 markah)

- [c] *Tunjukkan bahawa persamaan daya pesawat adalah diberikan seperti berikut*

$$\begin{aligned} X - mg \sin \theta &= m(\dot{u} + qw - rv) \\ Y + mg \cos \theta \sin \phi &= m(\dot{v} + ru - pw) \\ Z + mg \cos \theta \cos \phi &= m(\dot{w} + pv - qu) \end{aligned}$$

(45 markah)

3. [a] Describe two modes of longitudinal motion. **(20 marks)**

- [b] The differential equation for the constrained center of gravity pitching motion of an aircraft is computed to be

$$\ddot{\alpha} + 4\dot{\alpha} + 36\alpha = 0$$

Find the following:

[i] ω_n , natural frequency, rad/s

[ii] ζ , damping ratio

[iii] ω_d , damped natural frequency, rad/s

(40 marks)

- [c] The short-period equations of an aircraft with control input from the elevator are expressed as follows:

$$\begin{bmatrix} \Delta\ddot{\alpha} \\ \Delta\dot{q} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{Z_\alpha}{u_0} & 1 \\ M_\alpha + \frac{M_{\dot{\alpha}}Z_\alpha}{u_0} & M_q + M_{\dot{\alpha}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta\alpha \\ \Delta q \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} Z_{\delta_e}/u_0 \\ M_{\delta_e} + M_{\dot{\alpha}}Z_{\delta_e}/u_0 \end{bmatrix} \Delta\delta_e$$

Define the transfer function for the change in pitch rate to the change in elevator angle.

(40 marks)

3. [a] *Tentukan halaju membulat jasad pesawat dalam sebutan sudut Euler dan kadar sudut Euler.* **(20 markah)**

- [b] *Persamaan pembezaan untuk gerakan angkul pada pusat graviti bagi sebuah kapal terbang adalah seperti berikut*

$$\ddot{\alpha} + 4\dot{\alpha} + 36\alpha = 0$$

Cari yang berikut:

[i] ω_n , frekuensi tabii, rad/s

[ii] ζ , nisbah redaman.

[iii] ω_d , frekuensi tabii teredam, rad/s

(40 markah)

- [c] *Persamaan tempoh pendek untuk sebuah kapal terbang dengan input kawalan dari penaik adalah seperti berikut:*

$$\begin{bmatrix} \Delta \dot{\alpha} \\ \Delta \dot{q} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{Z_{\alpha}}{u_0} & 1 \\ M_{\alpha} + \frac{M_{\dot{\alpha}} Z_{\alpha}}{u_0} & M_q + M_{\dot{\alpha}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta \alpha \\ \Delta q \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} Z_{\delta_e}/u_0 \\ M_{\delta_e} + M_{\dot{\alpha}} Z_{\delta_e}/u_0 \end{bmatrix} \Delta \delta_e$$

Tentukan rangkap pindah untuk perubahan kadar anggul kepada perubahan sudut penaik.

(40 markah)

00000000